

LIETUVOS RESPUBLIKOS
FIRMŲ VARDŲ
ĮSTATYMAS

1999 m. liepos 1 d. Nr. VIII-1286
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja firmų vardų įregistravimą ir išregistravimą, firmų vardų teisinę apsaugą ir Firmų vardų registro tvarkymą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Firma** - bet kurios rūšies įmonė, viešojo įstaiga, kredito unija ar kita kredito įstaiga.
2. **Firmos padalinys** - bet kurios rūšies įmonės filialas ar atstovybė, viešosios įstaigos, kredito unijos ar kitos kredito įstaigos filialas ar atstovybė, užsienio valstybės firmos filialas ar atstovybė, užsienio banko filialas (skyrius) ar atstovybė.
3. **Firmos vardas** - firmos ar firmos padalinio pavadinimas, kuris identifikuoja firmą ar firmos padalinį ir leidžia ją atskirti nuo kitų firmų ar firmų padalinių.
4. **Simbolinis vardas** - žodis ar žodžių junginys, vartojamas perkeltine reikšme kaip sutartinis žodinis ženklas, taip pat raidės ar skaitmenys, kurie negali būti suprantami kaip žodžiai, tačiau suprantami kaip firmos vardas ir neklaidina visuomenės.
5. **Pareiškėjas** - fizinis asmuo, įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, juridinis asmuo arba jų grupė, padavę paraišką firmos vardui įregistruoti.
6. **Paraiška** - visuma dokumentų, kuriuos turi pateikti pareiškėjas.
7. **Firmų registrai** - valstybės registrai, kuriuose registruojamos visų rūšių įmonės, viešosios įstaigos, kredito unijos ir kitos kredito įstaigos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-810](#), 2002-03-26, Žin., 2002, Nr. 38-1357 (2002-04-10)

3 straipsnis. Pareiga registruoti firmos vardą

1. Šio įstatymo nustatyta tvarka registruoti firmų vardus privalo visos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus steigiamos firmos ir jų padaliniai (toliau - firmos), išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytą atvejį.
2. Firma neprivalo registruoti savo firmos vardo šio įstatymo nustatyta tvarka, kai firmos vardas yra sudarytas tik iš žodžių ar jų santrumpų, nusakančių firmos rūšį, ir steigėjo pavardės (pavardžių), jeigu tokį firmų vardų sudarymą numato teisės aktai.
3. Firma, norinti pakeisti firmos vardą, privalo registruoti naująjį firmos vardą šio įstatymo nustatyta tvarka.
4. Firmos vardo dalies, kurioje keičiami tik firmos rūšį nusakantys žodžiai ar jų santrumpos, pakeitimas turi būti registruojamas šio įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka.
5. Firmos vardas yra neatsiejamas nuo firmos. Jei firma arba duomenys apie pakeistą firmos vardą ar firmos vardo dalies pakeitimą neįregistruojami firmų registruose, firmos vardo, duomenų apie pakeistą firmos vardą ar firmos vardo dalies pakeitimą įregistravimas netenka galios.

ANTRASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI FIRMOS VARDUI IR JO APSAUGA

4 straipsnis. Reikalavimai firmos vardui

1. Firmos vardas turi būti sudarytas iš firmos rūšį nusakančių žodžių ar jų santrumpų ir simbolinio vardo ir (ar) iš firmos rūšį nusakančių žodžių ar jų santrumpų ir tiesioginės reikšmės pavadinimo.

2. Firmos vardas turi būti sudarytas laikantis lietuvių bendrinės kalbos normų.

3. Firmos vardas turi atitikti atskirų firmų rūšių veiklą reglamentuojančių įstatymų ir teisės aktų reikalavimus.

4. Firmos vardas neturi prieštarauti visuomenės interesams, moralės ir humaniškumo principams.

5. Firmos varde esantis simbolinis vardas negali būti sudarytas tik iš tiesioginę veiklos rūšį ar prekių (paslaugų) rūšį nurodančio bendrinio žodžio (žodžių). Firmos varde esantis tiesioginės reikšmės pavadinimas negali būti sudarytas arba tik iš tiesioginę veiklos rūšį ar prekių (paslaugų) rūšį nurodančio žodžio (žodžių), arba tik iš vietovardžio, arba tik iš kitokio žodžio (žodžių), neturinčio skiriamojo požymio.

6. Lietuvos Respublikos oficialusis ar tradicinis (trumpasis) pavadinimas firmos varde gali būti vartojamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

7. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-810](#), 2002-03-26, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1357 (2002-04-10)

5 straipsnis. Neregistruotini firmų vardai

1. Firmos vardas neregistruojamas, jeigu:

1) sutampa su įregistruotais ar pateiktais registruoti firmų vardais arba yra į juos klaidinamai panašus;

2) jame naudojama kito asmens pavardė ar pseudonimas be to asmens ar jo teisių perėmėjų sutikimo;

3) sutampa su valstybių, tarptautinių organizacijų pavadinimais ar jų santrumpomis arba yra į juos klaidinamai panašus, jeigu nėra tų valstybių, tarptautinių organizacijų kompetentingų organų sutikimo;

4) gali klaidinti visuomenę dėl firmos varde esančių dviejų ar daugiau firmų rūšių pavadinimų;

5) gali klaidinti visuomenę dėl firmos buveinės (adreso), veiklos pobūdžio, tapatumo paplitusiems rinkoje ir žinomiems Lietuvos visuomenei užsienio firmų vardams, prekių ir paslaugų ženklams arba dėl klaidinamo panašumo į juos;

6) gali klaidinti visuomenę dėl firmos vardo tapatumo anksčiau už firmos vardą Lietuvos Respublikoje pateiktiems registruoti, įregistruotiems ar pripažintiems plačiai žinomiems prekių ir paslaugų ženklams arba dėl klaidinamo panašumo į juos;

7) jame naudojamas kitam asmeniui priklausančio literatūros ar meno kūrinio pavadinimas, turintis skiriamųjų požymių ir tuo pažeidžiantis autoriaus teises į literatūros, mokslo ar meno kūrinį, jeigu nėra autoriaus ar jo teisių perėmėjų sutikimo.

6 straipsnis. Išimtinė teisė į firmos vardą

1. Išimtinė teisė į firmos vardą reiškia, kad niekas kitas, išskyrus firmą, negali naudoti tapataus firmos vardo ar klaidinamai į jį panašaus. Išimtinės teisės į firmos vardą pažeidimu nelaikoma, jeigu firma raštišku sutikimu leidžia naudoti savo firmos vardą su skiriamaisiais žodžiais arba firmos vardo dalį kitos firmos veikloje. Firmos vardas yra firmos pramoninė nuosavybė.

2. Išimtinė teisė į firmos vardą ginama šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Išimtinė teisė į firmos vardą įgyjama nuo firmos įregistravimo ir galioja iki firmos išregistravimo, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus.

4. Firma netenka išimtinės teisės į firmos vardą, jeigu:

1) firmos vardo įregistravimas teismo sprendimu pripažįstamas negaliojančiu;

2) firma pakeičia firmos vardą;

3) reorganizavus firmą išimtinės teisės nepereina po reorganizavimo tęsiančioms veiklą firmoms, išskyrus šio įstatymo 17 straipsnyje numatytus atvejus.

5. Firmai netekus išimtinės teisės į firmos vardą, kita firma tokį pat ar panašų firmos vardą gali pasirinkti praėjus 1 metams nuo išimtinės teisės netekimo dienos. Išimtinės teisės netekimo diena laikoma ta diena, kai:

- 1) įsiteisėja teismo sprendimas firmos vardo įregistravimą pripažinti negaliojančiu;
- 2) firmų registruose įregistruojamas pakeistas firmos vardas;
- 3) firma išregistruojama iš firmų registrų.

7 straipsnis. Išimtinės teisės į firmos vardą paveldėjimas, įkeitimas, pardavimas ar kitoks perdavimas

Išimtinė teisė į firmos vardą gali būti paveldėta, įkeista, parduota ar kitaip perduota tik kartu su firma.

TREČIASIS SKIRSNIS FIRMŲ VARDŲ REGISTRAS IR FIRMOS VARDŲ REGISTRAVIMAS

8 straipsnis. Firmų vardų registras

1. Firmų vardų registras yra valstybės registras. Firmų vardų registrą tvarko Vyriausybės įgaliota institucija (toliau - Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga).

2. Firmų vardų dokumentų ir duomenų kaupimo, tvarkymo, saugojimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

9 straipsnis. Firmų vardų registro duomenys

1. Firmų vardų registre registruojami ir kaupiami šie duomenys:

- 1) firmos vardas;
- 2) firmos buveinės adresas;
- 3) paraiškos numeris ir padavimo data;
- 4) firmos vardo įregistravimo data;
- 5) išduoto firmos vardo liudijimo numeris ir išdavimo data;
- 6) firmos vardo išregistravimo data ir pagrindas;
- 7) duomenų keitimo data.

2. Firmų vardų registro duomenimis turi teisę naudotis fiziniai ir juridiniai asmenys Vyriausybės nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Ryšys su kitais registrus tvarkančiomis institucijomis

1. Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga Vyriausybės nustatyta tvarka palaiko abipusį ryšį (teikia bei gauna duomenis) su kitomis institucijomis, tvarkančiomis valstybės registrus.

2. Firmų registro tvarkymo įstaiga per 10 darbo dienų nuo firmos išregistravimo privalo apie tai pranešti Firmų vardų registro tvarkymo įstaigai.

11 straipsnis. Paraiškos firmos vardui įregistruoti padavimas

1. Pareiškėjas paduoda paraišką firmos vardui įregistruoti Firmų vardų registro tvarkymo įstaigai. Paraišką pareiškėjo vardu gali paduoti jo atstovas.

2. Vienam firmos vardui įregistruoti paduodama viena paraiška.

3. Paraiška turi būti valstybine kalba.

4. Paraišką firmos vardui įregistruoti sudaro:

1) prašymas įregistruoti firmos vardą. Prašyme nurodoma pareiškėjo vardas, pavardė arba pavadinimas, firmos vardas, firmos rūšis, firmos buveinės adresas, pareiškėjo atstovo (jeigu toks yra) vardas, pavardė, susirašinėjimo adresas, telefono numeris (jeigu yra nurodytas). Prašymą turi pasirašyti pareiškėjas ar jo atstovas;

2) dokumentas, patvirtinantis, kad sumokėtas nustatytas mokestis;

3) pareiškėjo įgaliojimas asmeniui, jeigu paraišką paduoda įgaliotas asmuo;

4) sutikimas leisti firmos varde vartoti kitai Lietuvos Respublikos firmai ar užsienio firmai priklausančio firmos vardo dalį, jeigu firmos varde naudojama kitai Lietuvos Respublikos firmai ar užsienio firmai priklausančio firmos vardo dalis;

5) firmos registravimo pažymėjimo nuorašas, patvirtintas notaro, jeigu pasirenkamas naujas firmos vardas;

6) Lietuvos Respublikos firmos registravimo pažymėjimo nuorašas, patvirtintas notaro, jeigu pareiškėjas yra firma;

7) užsienio firmos registravimo pažymėjimo nuorašas arba jį atitinkantis dokumentas, legalizuotas nustatyta tvarka, ir dokumento vertimas, patvirtintas nustatyta tvarka, jeigu pareiškėjas yra užsienio firma;

8) asmens ar jo teisių perėmėjų sutikimas, jeigu firmos varde naudojama kito asmens pavardė ar pseudonimas;

9) autoriaus ar jo teisių perėmėjo sutikimas, jeigu firmos varde naudojamas kitam asmeniui priklausantis literatūros, mokslo ar meno kūrinio pavadinimas;

10) valstybių, tarptautinių organizacijų kompetentingų organų sutikimas, jeigu firmos varde naudojami tų valstybių, tarptautinių organizacijų pavadinimai ar jų santrumpos;

11) Vyriausybės nustatyta tvarka išduotas leidimas firmos varde vartoti Lietuvos Respublikos oficialųjį ar tradicinį (trumpąjį) pavadinimą, jeigu firmos varde toks pavadinimas vartojamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-354](#), 2001-06-05, *Žin.*, 2001, Nr. 52-1813 (2001-06-20), *įsigalioja nuo 2001-07-01*

12 straipsnis. Paraiškos firmos vardui įregistruoti padavimo data

1. Paraiškos padavimo data laikoma ta diena, kai Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga gavo šio įstatymo 11 straipsnyje išvardytus dokumentus.

2. Nuo paraiškos padavimo datos pareiškėjas turi pirmumo teisę į pasirinktą firmos vardą.

13 straipsnis. Paraiškos firmos vardui įregistruoti ir firmos vardo ekspertizė

1. Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga per 3 darbo dienas nuo paraiškos firmos vardui įregistruoti gavimo dienos atlieka paraiškos ekspertizę, kurios metu patikrina, ar pateikti visi šio įstatymo 11 straipsnyje nurodyti dokumentai, ar jie tinkamai įforminti.

2. Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga paraišką pripažįsta paduota ir suteikia jai padavimo datą ir numerį, jeigu pateikti visi šio įstatymo 11 straipsnyje nurodyti dokumentai ir jie tinkamai įforminti.

3. Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga, nustačiusi, kad pateikti ne visi šio įstatymo 11 straipsnyje nurodyti dokumentai ar jie netinkamai įforminti, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto termino pabaigos raštu praneša apie tai pareiškėjui arba jo atstovui. Jeigu per 15 dienų nuo tokio pranešimo išsiuntimo dienos paraiška neištaisoma, Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga paraišką pripažįsta nepaduota ir apie tai raštu praneša pareiškėjui ar jo atstovui.

4. Atlikus paraiškos firmos vardui registruoti ekspertizę, per 20 dienų nuo paraiškos padavimo datos suteikimo dienos atliekama firmos vardo ekspertizė, ar firmos vardas atitinka šio įstatymo 4 ir 5 straipsnių reikalavimus.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytas terminas Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos vadovo sprendimu gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 30 dienų, jeigu firmos vardo ekspertizei atlikti reikia atitinkamų institucijų išvadų ar papildomos informacijos. Apie termino pratęsimą raštu turi būti informuojamas pareiškėjas arba jo atstovas.

6. Jeigu firmos vardas neatitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų arba yra bent viena aplinkybė, nurodyta šio įstatymo 5 straipsnyje, Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga priima sprendimą neįregistruoti firmos vardo. Sprendimas, kuriame turi būti nurodytas atsisakymo įregistruoti firmos vardą pagrindas, per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiamas pareiškėjui ar jo atstovui.

14 straipsnis. Atsisakymo įregistruoti firmos vardą apskundimas

1. Pareiškėjas, gavęs sprendimą neįregistruoti firmos vardo, turi teisę per 30 dienų nuo sprendimo išsiuntimo dienos raštu apskusti šį sprendimą Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos vadovui.

2. Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos vadovas per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos privalo išnagrinėti skundą ir priimti vieną iš šių sprendimų:

1) skundą patenkinti ir panaikinti sprendimą neįregistruoti firmos vardo bei perduoti jį nagrinėti iš naujo;

2) atsisakyti skundą tenkinti ir palikti galioti sprendimą neįregistruoti firmos vardo.

3. Pareiškėjas, nepatenkintas Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos vadovo sprendimu, turi teisę per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos įstatymų nustatyta tvarka jį apskųsti teismui.

15 straipsnis. Firmos vardo įregistravimas ir firmos vardo liudijimas

1. Priėmus sprendimą įregistruoti firmos vardą, Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga šį vardą įrašo į Firmų vardų registrą ir išduoda pareiškėjui firmos vardo liudijimą. Liudijimo formą nustato Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga. Jeigu pareiškėjas per 30 dienų nuo firmos vardo liudijimo išdavimo dienos nepasiima firmos vardo liudijimo, šis liudijimas išsiunčiamas jam paštu.

2. Firmos vardo liudijimas yra teisinis dokumentas, patvirtinantis firmos vardo įregistravimą.

3. Jeigu firma praranda firmos vardo liudijimą, jai išduodamas liudijimo dublikatas.

4. Apie firmos vardo įregistravimą skelbiama Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos oficialiame leidinyje.

5. Firmos vardui suteikiama laikina teisinė apsauga nuo firmos vardo įregistravimo iki firmos arba duomenų apie pakeistą firmos vardą įregistravimo, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo firmos vardo įregistravimo datos.

6. Pasibaigus šio straipsnio 5 dalyje nustatytam terminui, firmos vardo laikina teisinė apsauga netenka galios.

16 straipsnis. Firmos vardo išregistravimas

1. Firmos vardas išregistruojamas iš Firmų vardų registro, jeigu:

1) teismo sprendimu firmos vardo įregistravimas pripažįstamas negaliojančiu;

2) firma yra išregistruota iš firmų registrų teisės aktų nustatyta tvarka;

3) firma nebuvo įregistruota firmų registruose per 12 mėnesių nuo firmos vardo įregistravimo datos;

4) firma pakeičia firmos vardą;

5) reorganizuotos firmos neperima išimtinės teisės į firmos vardą.

2. Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga firmos vardą išregistruoja gavusi vieną iš šių dokumentų:

1) įsiteisėjusį teismo sprendimą firmos vardą pripažinti negaliojančiu;

2) pranešimą iš Firmų registro tvarkymo įstaigos apie firmos išregistravimą;

3) suinteresuoto asmens pateiktą Firmų registro tvarkymo įstaigos pažymą, įrodančią, kad per 12 mėnesių nuo firmos vardo įregistravimo datos firma ar duomenys apie pakeistą firmos vardą nebuvo įregistruoti firmų registruose.

3. Apie firmos vardo išregistravimą skelbiama Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos oficialiame leidinyje.

17 straipsnis. Firmos vardo dalies pakeitimo registravimas

1. Firma, kurios varde keičiami tik firmos rūšį nusakantys žodžiai ar jų santrumpos, per 30 dienų nuo sprendimo pakeisti firmos rūšį priėmimo dienos privalo Firmų vardų registro tvarkymo įstaigai pateikti šiuos dokumentus:

1) prašymą firmos varde pakeisti firmos rūšį nusakančius žodžius ar jų santrumpas;

2) prašomą padaryti pakeitimą pagrindžiančius dokumentus;

3) firmos vardo liudijimo originalą ar dublikatą;

4) dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatytas mokestis.

2. Firmų vardų registro tvarkymo įstaiga per 10 darbo dienų patikrina, ar pateikti visi šio straipsnio 1 dalyje nurodyti dokumentai, ar jie tinkamai įforminti, ir įregistruoja pakeistus duomenis apie firmos rūšį Firmų vardų registre, ir firmai išduoda naują firmos vardo liudijimą.

3. Apie firmos vardo dalies pakeitimo įregistravimą skelbiama Firmų vardų registro tvarkymo įstaigos oficialiame leidinyje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-354](#), 2001-06-05, Žin., 2001, Nr. 52-1813 (2001-06-20), įsigalioja nuo 2001-07-01

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis. Ginčai dėl firmos vardo

Ginčus dėl firmos vardo įregistravimo pripažinimo negaliojančiu, pirmumo teisės į firmos vardą ir išimtinės teisės į firmos vardą pažeidimo nagrinėja apygardų teismai.

19 straipsnis. Tarptautinės sutartys

Jeigu Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotos tarptautinės sutartys nustato kitokius reikalavimus negu šis įstatymas, taikomi tarptautinių sutarčių reikalavimai.

20 straipsnis. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Firmos, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotos iki šio įstatymo įsigaliojimo, išsaugo išimtinės teisės į firmų vardus ir neprivalo perregistruoti firmų vardų šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kilus ginčui dėl pirmumo teisės išsaugoti išimtinę teisę į firmos vardą tarp firmų, įregistruotų iki 1993 m. kovo 1 d., arba tarp šių firmų ir firmų, įregistruotų po 1993 m. kovo 1 d., pirmumo teisę išsaugoti išimtinę teisę į firmos vardą turi ta firma, kuri pirmoji buvo įregistruota firmų registruose.

3. Firmų vardų paraiškos, paduotos iki šio įstatymo įsigaliojimo, registruojamos remiantis 1991 m. spalio 31 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 449 „Dėl firmų vardų registravimo“.

21 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Lietuvos Respublikos firmų vardų įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

2. Įstatymo 4 straipsnio 6 dalis įsigalioja nuo įstatymo paskelbimo dienos.

22 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Pasiūlyti Vyriausybei iki 1999 m. rugsėjo 1 d. parengti teisės aktus, susijusius su šio įstatymo įgyvendinimu.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-354](#), 2001-06-05, Žin., 2001, Nr. 52-1813 (2001-06-20)

FIRMŲ VARDŲ ĮSTATYMO 11 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. liepos 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-810](#), 2002-03-26, Žin., 2002, Nr. 38-1357 (2002-04-10)

FIRMŲ VARDŲ ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2002-04-12)
autrap@lrs.lt